

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2020-6-008

(Ortak Girişim)

Karar Sayısı : 20-57/793-353

Karar Tarihi : 30.12.2020

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE

Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN

B. RAPORTÖRLER: Özgür BAL, Alican KORKMAZ

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN

: - Daimler AG

- Aktiebolaget Volvo

Temsilcileri: Av. M. Togan TURAN, Av. İlayda GÜNEŞ

Av. Nazlı UNGAN

Orjin Maslak, Eski Büyükdere Cad. No: 27 K: 11 Maslak,
İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Daimler AG ve Aktiebolaget Volvo tarafından (iştirakleri aracılığıyla) ağır hizmet kamyonlarının yakıt hücrelerinin geliştirilmesi, üretilmesi, satışı ve satış sonrası hizmetlerine yönelik faaliyet gösterecek ortak girişim kurulması işlemi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 27.11.2020 tarih ve 12853 sayı ile giren, 23.11.2020 tarih ve 13881 sayılı yazı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 23.12.2020 tarih ve 2020-6-008/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konu işlemlere izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Başvuruda; Daimler AG (DAİMLER) ile Aktiebolaget Volvo (VOLVO) tarafından (tamamına sahip oldukları iştirakleri aracılığıyla) ağır hizmet kamyonlarının yakıt hücrelerinin geliştirilmesi, üretilmesi, satışı ve satış sonrası hizmetlerine yönelik faaliyet gösterecek yeni bir ortak girişim kurulması işlemine izin verilmesi talep edilmiştir. Bildirilen işlem kapsamında VOLVO'nun, DAİMLER'in yeni kurulmuş şirketleri olan, DTFC Verwaltungsgesellschaft mbH'ye (HEDEF 1) ait çıkarılan hisselerin %(.....) ile Daimler Truck Fuel Cell GmbH & Co. KG'nin (HEDEF 2) hisselerinin %(.....) devralacağı, dolayısıyla işlemin tamamlanmasının ardından DAİMLER ile VOLVO'dan her birinin söz konusu şirketlerin¹ hisselerinin %(.....) ve dolayısıyla ortak kontrollerine sahip olacağı belirtilmiştir.
- (5) 2010/4 sayılı Rekabet Kurumundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ortak girişimin söz konusu Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi olabilmesi için hedef şirket üzerinde ortak kontrolün sağlanması ve ortak girişimin ekonomik açıdan bağımsız olması (tam işlevsel) unsurlarının birlikte sağlanması gerekmektedir.

¹ HEDEF 1 ve HEDEF 2 birlikte hedef şirketler olarak anılacaktır.

- (6) i) Ortak kontrolün bulunması: Bildirimde, DAİMLER'in daha önceden var olan yakıt hücresi faaliyetlerini hedef şirketler üzerinde topladığı ve planlanan işlem sonucunda DAİMLER ile VOLVO'nun söz konusu şirketler üzerinde %(.....) oranında hisseye sahip olacağı belirtilmiştir. Taraflar arasında imzalanan Hissedarlar Sözleşmesi'nde; hedef şirketlerde kurumsal organların organizasyonu ile ilgili olarak VOLVO ve DAİMLER'in danışma kurulu ve yönetim kuruluna eşit sayıda üye atama hakkına sahip olacağı, HEDEF 2'nin, yönetim kurulu tarafından temsil edilen HEDEF 1 tarafından yönetileceği, HEDEF 1'in yönetim kurulunun dört yönetici müdürden oluşacağı, yönetim kurulunun ilk ataması için yönetici müdürlerden ikisinin DAİMLER tarafından diğer ikisinin ise VOLVO tarafından aday gösterileceği, yönetici müdürlerin hedef şirketler tarafından istihdam edileceği ve eşzamanlı olarak VOLVO ve DAİMLER için çalışmayacağı, alınacak herhangi bir kararın Hissedarlar Sözleşmesi veya emredici kanunlar gereği daha büyük bir çoğunluk gerekmedikçe kullanılan oyların salt çoğunluğu ile alınacağı ifadeleri yer almaktadır. Sonuç olarak, DAİMLER ve VOLVO'nun her birinin hedef şirketler üzerinde belirleyici etkisi olacağı ve böylece ortak kontrol sağlayacakları anlaşılmaktadır.
- (7) ii) Bağımsız iktisadi varlık olarak kurulması: Bir ortak girişimin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir yoğunlaşma olarak kabul edilmesi için aranan kriterlerden bir diğeri de, kurulacak işletmenin bağımsız bir iktisadi varlık niteliği taşımasıdır. Söz konusu kriter ile, kurulacak olan ortak girişimin kurucularından bağımsız olarak ilgili pazarda faaliyetlerini kalıcı olarak sürdürebilen ayrı bir teşebbüs olarak tanımlanıp tanımlanamayacağını tespit edilmesi gerekmektedir.
- (8) Bildirimde, kurulacak olan ortak girişim şirketinin, Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz'da (KILAVUZ) öngörüldüğü üzere bağımsız bir ekonomik birimin tüm fonksiyonlarını gerçekleştirecek tam işlevsel bir ortak girişim olacağı ifade edilmiştir. Bu kapsamda tarafların planlanan işlemin kapanmasını takip eden ilk 12 ay boyunca hedef şirketlerin gerekli başlangıç finansmanını sağlamak konusunda anlaşmışları, söz konusu başlangıç finansmanının yalnızca ortak mutabık kalınan amaçlarda kullanılacağı belirtilmiştir. İlaveten, DAİMLER'in, yakıt hücresi faaliyetleriyle ilgili olarak hedef şirketlerin ihtiyaç duyduğu ve Daimler Grubu'nun sahip olduğu veya kontrolü altında bulundurduğu tüm fikri mülkiyet haklarını hedef şirketlere devredeceğinden, hedef şirketlerin faaliyetlerini taraflardan bağımsız olarak yürütmek için gerekli tüm fikri mülkiyet haklarına sahip olacağı ifade edilmiştir. Hedef şirketler üretim aşamasına geçtiklerinde yakıt hücresi sistemlerinin piyasa şartları üzerinden satışından elde edilen gelirin hedef şirketlerin pazarda bağımsız olarak faaliyet göstermeye devam etmesini sağlayacağı, bu şekilde ortak girişimin piyasada bağımsız bir şekilde faaliyet gösterebilmek için kendi kaynaklarına sahip olacağı ifade edilmiştir. Tarafların imzaladığı Hissedarlık Sözleşmesi uyarınca her bir tarafın planlanan işlemde sonra en az beş yıl süreyle hissedar olarak kalmayı taahhüt ettiği, hedef şirketlerin tedarik veya satış için ana şirketlere bağımlı olmayacağı ve günlük işlemlerden sorumlu olan kendine ait yönetimi olacağı bu nedenle hedef şirketlerin kalıcı ve tam işlevsel olarak faaliyet göstereceği belirtilmiştir. Bu bilgiler ışığında, işlem sonrasında hedef şirketlerin bağımsız olarak faaliyet göstermek için yeterli kaynağa sahip olduğu ve operasyonel olarak bağımsız hareket edebilme kabiliyetinin bulunduğu, bu doğrultuda bağımsız bir iktisadi varlık niteliği taşıyacağı anlaşılmaktadır.
- (9) Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde, hedef şirketlerin işlem sonrasında tam işlevsel bir ortak girişim niteliğini haiz olacağı ve bildirim konusu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi anlamında bir devralma işlemi olduğu anlaşılmıştır. Öte yandan

tarafların cirolarının söz konusu Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasında öngörülen eşikleri aşması nedeniyle, işlem izne tabidir.

- (10) Bildirimde, DAİMLER ve dâhil olduğu grup içerisindeki teşebbüslerin küresel düzeyde çoğunlukla binek araç, kamyon ve otobüsleri ve bunlara yönelik otomotiv parçalarını geliştirmekte, üretmekte ve dağıtmakta oldukları, VOLVO'nun ise karayolu ve arazi kamyonları, otobüsler, inşaat ekipmanları ve denizcilik, karayolu ve endüstriyel motorların üretimi ve satışında dünya çapında faaliyet göstermekte oldukları beyan edilmiştir.
- (11) Bildirilen işlem kapsamında üzerinde ortak kontrol sağlanacak hedef şirketler, esas olarak ağır yük kamyonları için yakıt hücresi teknolojisinin geliştirilmesi, üretimi, satışı ve satış sonrası hizmetlerine yönelik faaliyet gösterecektir. Bununla birlikte, tarafların genel amacının hedef şirketlerin yalnızca ağır yük kamyonları için yakıt hücresi sistemleri için değil aynı zamanda diğer kullanım alanları için de güvenilir bir yakıt hücresi tedarikçisi haline gelmesi olduğu ifade edilmiştir. Bildirimde, hedef şirketlerin Türkiye'de faaliyet göstermediği ve ilerleyen dönemlerde de Türkiye'de faaliyete geçmesinin beklenmediği belirtilmiştir.
- (12) Tarafların faaliyet alanları dikkate alındığında;
- DAİMLER ve VOLVO'nun dünya çapındaki faaliyetleri arasında kamyon ve otobüs üretimi ve satışı ile çeşitli otomotiv ürünleri üretimi pazarlarında yatay bir örtüşme olduğu,
 - Hedef şirketlerin yakıt hücresi sistemleri geliştirme ve üretme faaliyetlerinin öncelikle Almanya ve Kanada'da gerçekleştirilmesinin hedeflendiği,
 - Ana şirketlerin kamyon ve otobüs üretimi alanlarındaki faaliyetleri ile hedef şirketlerin ağır hizmet kamyonları için yakıt hücresi teknolojisi geliştirme, üretme, satma ve satış sonrası hizmetlerine ilişkin faaliyetleri arasında küresel ölçekte dikey bir örtüşme bulunduğu,
 - Hedef şirketlerin Türkiye'de herhangi bir faaliyetinin bulunmaması ve yakın gelecekte faaliyete geçmesinin beklenmediği,
 - Hedef şirketlerin faaliyetleri ile işlem taraflarının Türkiye'deki faaliyetleri açısından herhangi bir yatay veya dikey örtüşme bulunmadığı
- anlaşılmıştır.

- (13) Bu kapsamda ana teşebbüslerin Türkiye'deki faaliyetleri (ağır hizmet kamyonları pazarı) arasında yatay bir örtüşme bulunmakla birlikte, hedef şirketler ile işlem taraflarının faaliyetleri arasında Türkiye'de yatay veya dikey seviyede örtüşme bulunmadığı anlaşılmıştır. Bildirilen işlemin, Türkiye'de herhangi bir pazarda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurmayacağı kanaatine ulaşılmıştır.

H. SONUÇ

- (14) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.